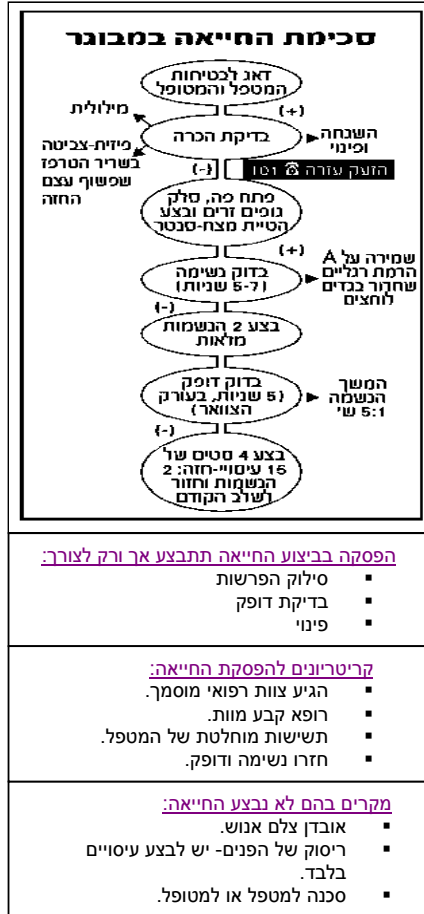

תקציר עזרה-ראשונה לשעת חירום

לצערנו אנו חיים במציאות המצריכה ידע ונסיון בהתמודדות עם מצבי חירום ומתן טיפול רפואי ראשוני. כחברה העוסקת מזה שנים ברפואת-חירום ובטיחות אנו מתכבדים להגיש לכם תקציר לטיפול במצבי-חירום רפואיים נפוצים. תקציר זה אינו מחליף קורס עזרה-ראשונה אשר בו נלמדות לעומק מיומנויות הטיפול. מומלץ לבצע בדיקות של הציוד הרפואי וציוד הכיבוי אחת לשנה, וכן להנחות את העובדים במוסדכם לגבי יציאות חירום, פינוי המבנה, ירידה למקלטים, תפעול מערכת הכיבוי ודרכי ההתקשרות בשעת חירום.

החיאה

החיאה יש לבצע בכל נפגע אשר איבד את הכרתו עפ"י הסכימה. מטרתה של החיאה הינה אספקת חמצן למוחו של הנפגע ע"י ביצוע הנשמה ועיסוי חזה על-מנת למנוע מוות מוחי. את החיאה עדיף לבצע בעזרת 2 מטפלים כאשר האחד מנשים והשני מעסה. יש להשתמש במסיכת מגן להנשמה ("לייף-לי"). על-מנת למנוע העברת מחלות מהמטופל למטפל. החיאה זו לא תבוצע על נפגעי טראומה אלא על חולים בלבד.

סילוק הפרשות יתבצע בעזרת הטיית ראש הנפגע הצידה **בדיקת נשימה** תעשה ע"י לחי מעל פיו של הנפגע, אוזן מעל אפו ומבט לכיוון בית-החזה במשך 5-7 שניות **הנשמות** יבוצעו תוך סתימת אפו של הנפגע, כיסוי שפתיו ומתן הנשמה עד לעליית בית-החזה תוך שמירה על נתיב אוויר. **עיסוי-חזה** יבוצעו במרכז בית-החזה, 2 אצבעות ממפגש הצלעות כלפי מעלה, בזווית של 90° ובמרפקים נעולים

- בילדים יש לפעול עפ"י הסכימה בשינויים הבאים-**
- יש לבצע הטיית מצח-סנטר חלקית
 - יש להקטין את נפח הנשמה
 - יש לבצע עיסויים ע"י כף-יד אחת במרחק אצבע אחת ממפגש הצלעות כלפי מעלה

התחשמות

בהתחשמות עובר הזרם החשמלי דרך רקמות הגוף ועלול לגרום לכוויות, שברים, נזקים לאיברים פנימיים וכן לדום-לב. **אין לגעת בנפגע שהתחשמל לפני ניתוקו ממקור הזרם בעזרת חפץ מבודד !!!** לאחר ניתוק הנפגע מהזרם יש לבצע החיאה במידת הצורך, לחבוש את הכוויות, לקבע שברים במידה וישנם ולפנות את הנפגע לבית-חולים.

חנק מגוף זר

בנפגע בהכרה שנחנק משאיפת גוף-זר לקנה הנשימה יש לבדוק תחילה אם ניתן להוציא את הגוף בעזרת 2 אצבעות, במידה ולא ניתן להוציא את הגוף יש לעודד את הנפגע לשיעול ולבצע 5-6 תמרונים היימליך – חביקת המטופל וביצוע לחיצות עם אגרוף המטפל בין הטבור לבין עצם החזה של המטופל בכיוון פנימה ולמעלה על-מנת להפעיל לחץ שיגרום לפליטת הגוף הזר החוצה. **בנפגע חסר-הכרה** יש לפעול עפ"י סכימת החיאה ולהנשים בלחץ על-מנת להחדיר את הגוף-הזר פנימה ולחמצן את מוחו של הנפגע.

הרעלות

בהרעלות בליעה ישנו חשש לפגיעות שונות עפ"י סוג החומר. בליעת רעלים תגרום בד"כ לכוויות בדרכי העיכול, נזקים לתאי הגוף ודיכוי ההכרה.

בכל מקרה של הרעלה יש להזעיק עזרה רפואית ולהתייעץ עם מרכז ההרעלות בבי"ח רמב"ם שמספרו **04-8541900**. אין לתת שתיה ואין לעודד הקאה! יש לפעול עפ"י ההוראות על אריזת החומר ולהביא את האריזה לבית-החולים. במקרה של חוסר הכרה יש לבצע החיאה.

שטפי-דם

שטפי-דם חיצוניים נעדיף לעצור ע"י **לחץ ישיר** על מקור הדימום וחבישה למניעת זיהום. זאת ניתן לבצע ע"י תחבושת אישית.

יש להניח את התחבושת האישית על מקור הדימום כך שהצד הסטרילי של התחבושת מכסה את הפצע ולבצע חבישה לוחצת. באם הדימום ממשיך לאחר החבישה ניתן להוסיף לחץ ע"י קשירת משולש בד באמצעו וכריכתו סביב התחבושת כך שהקשר ילחץ על מקור הדימום. באם לא ניתן לבצע לחץ ישיר בגלל תנאי-השטח או בגלל פציעתו של הנפגע (קטיעות, שטפי-דם מהירך, חוסר הכרה או שטפי-דם מרובים) יש לבצע לחץ עקיף. **לחץ עקיף** יבוצע ע"י קשירת חסם עורקים תקני או מאולתר במרחק 5 אצבעות ממקור הדימום כלפי הלב. יש לרשום את שעת ביצוע החסם ולדווח לצוות הרפואי.

כוויות

קודם לטיפול יש להרחיק את הנפגע מהאש ולכבות את האש. אין למרוח חומרים שומניים על איזור הכוויה, אין לנקב שלפוחיות ואין לתלוש בגדים אשר נדבקו לעור. יש להסיר בגדים ותכשיטים מחשש לבצקות, לשטוף את בכוויה במים, לחבוש בתחבושת בלתי-נדבקת ולפנות את הנפגע חבית-חולים. בכוויות קלות בהן מופיע אודם וכאב בלבד ניתן למרוח אלו-וורה או תכשיר אחר לא-שומני לטיפול בכוויות.

פצעים

בפצעים בהם אין שטפי-דם אלא פגיעה ברקמת העור בלבד יש לשטוף את הפצע במים זורמים, לנקות בתמיסת סביעור, לחטא בעזרת תמיסת או משחת פולידין ולבצע חבישה סטרילית. אין להוציא גופים זרים התקועים בפצע.

שברים

שבר נוכל לזהות ע"י שינוי צורה, כיחלון מקומי, בצקת, נפיחות וכאבים חזקים. במקרה של שבר יש לקבע את האיבר הפגוע ע"י סד ולפנות את הנפגע במינימום טיטול לבית-חולים.

פגיעות חום

פגיעות חום נגרמת ע"י הזעה מרובה, מחסור בשתייה, פעילות גופנית מאומצת בתנאי-חום ומחלות המלוות בהקאות ושלשולים. יש למנוע פגיעות חום ע"י הבטחת שתיה מרובה וקיום הפסקות מפעילות במקום מוצל. **בהתייבשות** נוכל להבחין ע"י תלונות ראשוניות של כאבי-ראש, בחילות, צימאון ודופק מהיר. בהתייבשות קשה יופיעו הקאות, קוצר-נשימה, יובש בריריות, חולשה קיצונית, חיוורון ובמקרים קשים אף איבוד-הכרה. יש לזהות את ההתייבשות בשלב מוקדם ככל האפשר ולתת שתיה לנפגע. כמו-כן יש לפנות את הנפגע לבית-חולים. **במכת-חום** עולה חום הגוף מעל 41° ומלווה בעירפול הכרה, עוויתות ופרקוסים. יש לקרר את הנפגע הדרגתית במי-ברז ולפנותו לבית-חולים.

עקיצות דבורה, דבור וצרעה

ככלל עקיצות אילו אינן מסוכנות והטיפול בהן מקומי בלבד. הסכנה קיימת אצל אנשים הרגישים לארס ועלולים לפתח תגובה רגישותית היכולה במקרים קיצוניים להתבטא בבצקות בקנה-הנשימה ובחנק. במקרה של תגובה אלרגית יש לשמור על נתיב-אוויר פתוח, לקרר את מקום הפגיעה ולפנות במהירות לבית-חולים. במידה ולא ידוע אם קיימת רגישות יש להשגיח על הנפגע כחצי-שעה.